

Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης
Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας
Τμήμα Λογιστικής

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

Ίδρυση και λειτουργία Ε.Π.Ε.

Ιούνιος 2009

Επιβλέπων:
Κα. Γϊτσίδου

Εισηγητής:
Κασιούμης Άγγελος

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1^ο- Γενικά περί Ε.Π.Ε.

1.1. Εισαγωγικές σημειώσεις.....σελ.	2
1.1.1. Ιστορική αναδρομή.....σελ.	2
1.1.2. Ορισμός χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε.....σελ.	2
1.2. Έννοια, επωνυμία, σκοπός.....σελ.	4
1.2.1. Έννοια της Ε.Π.Ε.. Περιορισμένη ευθύνη των μελών αυτής....σελ.	4
1.2.2. Τα εταιρικά μερίδια της Ε.Π.Ε.....σελ.	4
1.2.3 Η επωνυμία της Ε.Π.Ε.....σελ.	5
1.2.4. Εμπορική ιδιότητα Ε.Π.Ε.....σελ.	6
1.2.5. Ο σκοπός της Ε.Π.Ε.....σελ.	6
1.2.6. Έδρα της Ε.Π.Ε.....σελ.	7

Κεφάλαιο 2^ο- Σύσταση Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης

2.1. Σύσταση Ε.Π.Ε.	
2.1.1. Σύσταση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης.....σελ.	9
2.1.2. Σύνταξη σχεδίου καταστατικού.....σελ.	10
2.1.3. Προέγκριση επωνυμίας.....σελ.	10
2.1.4. Δικηγορικός Σύλλογος.....σελ.	10
2.1.5. Συμβολαιογράφος.....σελ.	11
2.1.6. Επιμελητήριο.....σελ.	11
2.1.7. ΔΟΥ Έδρας.....σελ.	12
2.1.8. Ταμείο νομικών και ταμείο Πρόνοιας δικηγόρων.....σελ.	12
2.1.9. Πρωτοδικείο.....σελ.	13
2.1.10. Εθνικό Τυπογραφείο.....σελ.	13
2.1.11. Επιμελητήριο.....σελ.	13
2.2. Έναρξη εργασιών στην αρμόδια ΔΟΥ.....σελ.	14
2.2.1. Έναρξη εργασιών.....σελ.	14
2.2.2. Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων Ε.Π.Ε.....σελ.	15
2.2.3 Περιεχόμενο της εταιρικής συμβάσεως.....σελ.	15

2.3. Λογιστικές εγγραφές συστάσεως Ε.Π.Ε.....σελ.	18
2.3.1. Θεώρηση βιβλίων.....σελ.	18
2.3.2. Τηρούμενα βιβλία από την Ε.Π.Ε.....σελ.	19
2.3.3. Λογιστικές εγγραφές συστάσεως Ε.Π.Ε.....σελ.	21

Κεφάλαιο 3^ο- Εγγραφές Ιδρύσεως και κινήσεως τριών μηνών

3.1. Γεγονότα και ενέργειες της Bershka Ε.Π.Ε. το μήνα Ιανουάριο	
3.1.1. Γεγονότα Ιανουαρίου	
3.1.2. Εγγραφές Ιανουαρίου	
3.1.3. Μισθοδοτική κατάσταση μηνός Ιανουαρίου	
3.1.4. Καθολικό μηνός Ιανουαρίου	
3.1.5. Ισοζύγιο μηνός Ιανουαρίου	
3.2. Γεγονότα και ενέργειες της Bershka Ε.Π.Ε. το μήνα Φεβρουάριο	
3.2.1. Γεγονότα Φεβρουαρίου	
3.2.2. Εγγραφές Φεβρουαρίου	
3.2.3. Μισθοδοτική κατάσταση μηνός Φεβρουαρίου	
3.2.4. Καθολικό μηνός Φεβρουαρίου	
3.2.5. Ισοζύγιο μηνός Φεβρουαρίου	
3.3. Γεγονότα και ενέργειες της Bershka Ε.Π.Ε. το μήνα Μαρτίου	
3.3.1. Γεγονότα Μαρτίου	
3.3.2. Εγγραφές Μαρτίου	
3.3.3. Μισθοδοτική κατάσταση μηνός Μαρτίου	
3.3.4. Καθολικό μηνός Μαρτίου	
3.3.5. Ισοζύγιο μηνός Μαρτίου	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ Ε.Π.Ε.

1.1.Εισαγωγικές σημειώσεις

1.1.1. Ιστορική Αναδρομή

Ενώ οι προσωπικές εταιρείες (ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες) νομοθετήθηκαν στη χώρα μας πολύ νωρίς (λίγο μετά τη σύσταση του νεότερου ελληνικού κράτους) και οι ανώνυμες εταιρείες έκανα την θριαμβευτική τους εμφάνιση τους με το Ν. 2190/20

(δηλαδή, σε μία εποχή που μόλις άρχισε δειλά δειλά η βιομηχανική ανάπτυξη), οι

Εταιρείες περιορισμένης ευθύνης άργησαν πολύ να καθιερωθούν. Μόλις το 1955, με το Ν. 3190, εισήχθη ο θεσμός των Ε.Π.Ε.. Παρά την καθυστερημένη, όμως, εμφάνιση της η Ε.Π.Ε. είχε ταχεία και ευρεία εξάπλωση.

1.1.2. Ορισμός, χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε.

Ο νόμος δεν δίνει τον ορισμό της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, αφήνοντας, προφανώς, το έργο αυτό στην επιστήμη. Το άρθρο 1 του Ν. 3190/55, απλώς, προσπαθεί να περιγράψει — μάλλον ατελώς — την έννοια της Ε.Π.Ε. Βασιζόμενοι στις διατάξεις του Ν. 3190/55, μπορούμε να προσδιορίσουμε τα γενικά χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε. Αποτελεί, ασφαλώς, νομικό πρόσωπο και κατά το άρθρο 3 του Ν. 3190/55 είναι εμπορική εταιρεία κατά το τυπικό κριτήριο, έστω και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση.

Στην Ε.Π.Ε., για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία· εν τούτοις, υπάρχει και παράλληλη ατομική ευθύνη των εταίρων για χρέη της Ε.Π.Ε. προς το δημόσιο και το Ι.Κ.Α., που καθιερώθηκε με το άρθρο 69 του Ν.Δ. 356/74 (Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων). Το εταιρικό κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε ίσα εταιρικά μερίδια, τα οποία, όμως, δεν επιτρέπεται να παρασταθούν με αξιόγραφα (όπως γίνεται, δηλαδή, με τις μετοχές της ανώνυμης εταιρείας).

Η σύσταση της Ε.Π.Ε. συνοδεύεται με δημοσίευση του καταστατικού στο αρμόδιο πρωτοδικείο και περιλήψεως αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν απαιτείται άδεια κάποιας αρχής (όπως στην ανώνυμη εταιρεία), αλλά νομοθετήθηκε (με το Π.Δ. 419/86) η καταχώρηση του καταστατικού στο μητρώο Ε.Π.Ε. Τα χαρακτηριστικά της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εν μέρει μοιάζουν με εκείνα της ανώνυμης εταιρείας (π.χ. συνέλευση εταίρων, περιορισμένη ευθύνη μελών της εταιρείας κ.ο.κ.) και εν μέρει με εκείνα της προσωπικής εταιρείας (π.χ. ύπαρξη διαχειριστή αντί διοικητικού συμβουλίου). Μερικές φορές γίνεται συνδυασμός των χαρακτηριστικών προσωπικής και ανώνυμης εταιρείας, όπως στη λήψη αποφάσεων κατά τις συνελεύσεις των εταίρων που απαιτείται πλειοψηφία τόσο του εταιρικού κεφαλαίου, όσο και του όλου αριθμού των εταίρων.

Η Ε.Π.Ε. είναι ο εταιρικός τύπος που βρίσκεται ανάμεσα στην ανώνυμη και την προσωπική εταιρεία. Δεν έχει τα μειονεκτήματα της πρώτης (που είναι κεφαλαιουχική εταιρεία), όπως την ανάγκη μεγάλου κεφαλαίου και ακόμα τη μειωμένη επιρροή των μετόχων στη διοίκηση της εταιρείας. Δεν έχει ούτε το μέγα μειονέκτημα των προσωπικών εταιρειών, δηλαδή, το απεριόριστο της ευθύνης των ομόρρυθμων εταίρων.

1.2. ΕΝΝΟΙΑ, ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΣΚΟΠΟΣ

1.2.1. Έννοια της Ε.Π.Ε.. Περιορισμένη ευθύνη των μελών αυτής

Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την περιουσία της. Με τη διάταξη αυτή, λοιπόν, καθιερώνεται η περιορισμένη (μέχρι του ύψους της εισφοράς τους) ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. Η αρχή αυτή αποτελεί την κυριότερη ομοιότητα της Ε.Π.Ε. προς την ανώνυμη εταιρεία, αλλά ταυτόχρονα και το μεγαλύτερο πλεονέκτημα των εταίρων της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Το πλεονέκτημα αυτό έχουν όλοι οι εταίροι — δεν υπάρχουν στην Ε.Π.Ε. εταίροι ευθυνόμενοι για τα χρέη της εταιρείας με ολόκληρη την ατομική τους περιουσία αλληλεγγύως, όπως συμβαίνει με τους ομόρρυθμους εταίρους στις Ο.Ε. και Ε.Ε.

Να σημειωθεί, όμως, ότι η ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. είναι απεριόριστη προκειμένου για χρέη της εταιρείας προς το δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 69 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Ν.Δ. 356/74). Το ίδιο ισχύει και για τα χρέη της Ε.Π.Ε. προς το Ι.Κ.Α. Έτσι, με τη διάταξη της § 1 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55, προσδιορίζεται η έννοια της Ε.Π.Ε. ως εταιρείας με περιορισμένη ευθύνη των μελών της χωρίς να δίδεται πλήρης ορισμός αυτής.

1.2.2. Τα εταιρικά μερίδια της Ε.Π.Ε.

Από τις διατάξεις των άρθρων 27 επ. προκύπτει ότι το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. διαιρείται σε εταιρικά μερίδια, που το κάθε ένα τους πρέπει να έχει ονομαστική αξία τριάντα ευρώ ή πολλαπλάσια του ποσού αυτού (δηλαδή 60, 90 κ.ο.κ.). Το σύνολο των μεριδίων ενός εταίρου αποτελεί την εταιρική μερίδα αυτού.

Τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με αξιόγραφα («μετοχές» κατά την μάλλον ατυχή διατύπωση της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55). Μόνο για ολόκληρη τη μερίδα συμμετοχής του εταίρου στην Ε.Π.Ε. μπορεί να εκδοθεί έγγραφο από την εταιρεία, που αποτελεί απλώς απόδειξη της εταιρικής ιδιότητας και πρέπει να αναγράφει την ένδειξη «ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΜΗ ΦΕΡΟΥΣΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΟΥ».

1.2.3. Η επωνυμία της Ε.Π.Ε

Κατά το άρθρο 2 του Ν. 3190/55, η επωνυμία της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε προσδιορίζεται από το αντικείμενο της επιχειρήσεως που ασκείται από αυτήν. Στην πράξη, πολλές φορές, χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό της επωνυμίας της Ε.Π.Ε. και τα δύο μαζί, δηλαδή, τόσο το όνομα κάποιου εταίρου, όσο και το αντικείμενο των εργασιών της, γιατί από την προαναφερθείσα διάταξη δεν προκύπτει πως κάτι τέτοιο απαγορεύεται. Π.χ. «Γ.ΠΑΠΑΣ ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ — ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ». Εκείνο που επιβάλλεται από το νόμο (παράγραφος 2 άρθρο 2 Ν. 3190/55) είναι, πως στην εταιρική επωνυμία πρέπει να περιέχονται, οπωσδήποτε, ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».

Άκυρη κηρύσσεται με δικαστική απόφαση η εταιρεία, εάν στο συμβολαιογραφικό έγγραφο συστάσεως της (καταστατικό) δεν περιληφθεί η επωνυμία της ή εάν η περιληφθείσα επωνυμία δεν είναι σύμφωνη με το νόμο. Με συμφωνία όλων των εταίρων, όμως, μπορεί να συμπληρωθεί ή να τροποποιηθεί το αρχικό (συστατικό) της εταιρείας έγγραφο και να γίνει η νόμιμη δημοσίευση, οπότε θεραπεύεται η ακυρότητα.

Είναι υποχρεωτική η αναγραφή της επωνυμίας και του κεφαλαίου σε όλα τα έντυπα της εταιρείας ή σε δημοσιεύσεις και διαφημίσεις. Επίσης, η έδρα και ο αριθμός μητρώου στο οποίο έχει καταχωρηθεί η εταιρεία. Τις υποχρεώσεις αυτές επιβάλλει η παράγραφος 5 του άρθρου 4 του Ν. 3190/55, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του Π.Δ. 419/86. Παράβαση της

επιταγής αυτής του νόμου τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα, όπως ορίζει το άρθρο 60 § 13 του Ν. 3190/55.

1.2.4. Εμπορική ιδιότητα Ε.Π.Ε.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι εμπορική και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση (άρθρο 3 § 1 Ν. 3190/55). Η Ε.Π.Ε., δηλαδή, είναι εμπορική εταιρεία κατά το τυπικό κριτήριο, όπως και η Α.Ε. (άρθρο 1 Κ.Ν. 2190/20).

Όσον αφορά τα μέλη της Ε.Π.Ε., η θεωρία κατά πλειοψηφία, αλλά κυρίως η νομολογία, σχεδόν χωρίς εξαίρεση, δέχονται ότι αυτά, από μόνο το γεγονός της συμμετοχής τους στην εταιρεία, δεν αποκτούν την εμπορική ιδιότητα. Για να συμβεί αυτό χρειάζεται ο εταίρος της Ε.Π.Ε. να έχει ενεργό συμμετοχή στις εργασίες της εταιρείας.

Ο διαχειριστής της Ε.Π.Ε. δεν αποκτά την ιδιότητα του εμπόρου από τον λόγο αυτό αφού κατά το άρθρο 1 Ε.Ν. έμπορος είναι αυτός που επιχειρεί εμπορικές πράξεις στο όνομα του και για δικό του λογαριασμό – πράγμα που δεν συμβαίνει με τον διαχειριστή της Ε.Π.Ε. που ενεργεί στο όνομα και λογαριασμό της εταιρείας.

Επίσης ο εταίρος διαχειριστής της Ε.Π.Ε. δε γίνεται έμπορος, έστω και αν κατέχει το μεγαλύτερο μέρος ή το σύνολο των εταιρικών μεριδίων και μπορεί έτσι να επιδρά στην οικονομική της ζωή, αφού το γεγονός αυτό δεν συνιστά αντικειμενικώς εμπορική πράξη και οι εμπορικές πράξεις που επιχειρεί ως διαχειριστής ενεργούνται όχι στο δικό του όνομα αλλά στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρείας.

1.2.5. Ο σκοπός της Ε.Π.Ε.

Ως προς τον σκοπό, τον οποίο μπορεί να επιδιώκει η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, με άλλα λόγια σχετικά με το αντικείμενο των

εργασιών της, ο νόμος (παράγραφος 2 άρθρου 3 Ν. 3190/55) θέτει ένα μόνο περιορισμό. Στην Ε.Π.Ε. απαγορεύεται η άσκηση επιχειρήσεων (εργασιών) για τις οποίες έχει ορισθεί από το νόμο άλλος αποκλειστικός εταιρικός τύπος (π.χ. τραπεζικές και ασφαλιστικές εργασίες επιτρέπεται να ασκούνται μόνο από ανώνυμες εταιρείες). Συνεπώς και κατά τη διαστολή προς την παραπάνω διάταξη, κάθε εργασία για την άσκηση της οποίας ο νόμος δεν απαιτεί ορισμένο εταιρικό τύπο, μπορεί να ασκηθεί από Ε.Π.Ε..

Ο διαχειριστής Ε.Π.Ε., η οποία ασκεί επιχείρηση κατά παράβαση της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του Ν. 3190/55 τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα.

1.2.6. Έδρα της Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Ν. 3190/55, ως έδρα της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της Ελληνικής Επικρατείας. Όταν πρόκειται για οπωσδήποτε μεγάλη πόλη, στην οποία υπάρχουν περισσότερες οικονομικές εφορίες, πρέπει να συμπληρώνεται η έδρα με την ακριβή διεύθυνση (οδός, αριθμός, ταχυδρομικός τομέας). Τούτο είναι απαραίτητο για να προσδιορισθεί σε ποιας οικονομικής εφορίας την αρμοδιότητα θα υπάγεται η εταιρεία. Από την έδρα της εταιρείας καθορίζεται η δωσιδοκία της εταιρείας (άρθρο 10 Α.Κ. και άρθρα 25 § 2 και 27Κ.Πολ.Δικ.).

Η μεταφορά της έδρας της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης από ένα δήμο ή μια κοινότητα σε άλλο δήμο ή κοινότητα αποτελεί τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως και συνεπώς σε τέτοια περίπτωση πρέπει να τηρηθούν όλες οι διαδικασίες τροποποίησης του καταστατικού (λήψη αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων, σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, ανακοίνωση στις Δ.Ο.Υ. της πρώην και της νέας έδρας της εταιρείας, καταχώρηση στα βιβλία εταιρειών του πρωτοδικείου, δημοσίευση ανακοινώσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως). Η μεταφορά, όμως, των γραφείων της έδρας της εταιρείας εντός των ορίων του αυτού δήμου ή κοινότητας (που είναι η έδρα αυτής) δεν αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού και απλώς αναγγέλλεται με δήλωση μεταβολής στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (άρθρο 29 παρ.2

περ. β' Ν. 1642/86). Εάν τα νέα γραφεία της έδρας της εταιρείας βρίσκονται στη δικαιοδοσία άλλης Δ.Ο.Υ., η αναγγελία θα γίνει και προς την παλαιά και τη νέα Δ.Ο.Υ.

Καταστατική έδρα της Ε.Π.Ε. καλείται αυτή που αναφέρεται στο καταστατικό, ενώ **πραγματική έδρα** είναι εκείνη που από τις περιστάσεις αποδεικνύεται ότι αποτελεί το κέντρο των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

Πριν από τη σύναψη της συμβολαιογραφικής πράξεως της εταιρικής συμβάσεως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υφίσταται εταιρεία περιορισμένης ευθύνης «υπό ίδρυσιν», αλλά προσωπική «εν τοις πράγμασι», δηλαδή, de facto εταιρεία. Το ίδιο συμβαίνει και με εταιρεία περιορισμένης ευθύνης της οποίας η καταστατική έδρα βρίσκεται στην αλλοδαπή και η πραγματική στην Ελλάδα και η εταιρεία αυτή δεν θεωρείται ότι αποτελεί Ε.Π.Ε. «υπό ίδρυσιν», αλλά προσωπική «εν τοις πράγμασι» εταιρεία, της οποίας ο ειδικότερος χαρακτήρας (ομόρρυθμος, αφανής) προσδιορίζεται από τον τρόπο δράσεως των μελών της. Εξ άλλου, δεν είναι αλλοδαπή η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, που έχει την καταστατική της έδρα στην αλλοδαπή, ενώ η πραγματική της έδρα βρίσκεται στην Ελλάδα. Η εταιρεία αυτή θεωρείται ελληνική.

2.1. ΣΥΣΤΑΣΗ Ε.Π.Ε.

2.1.1 ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) είναι ένας ενδιάμεσος τύπος μεταξύ των προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και της ανώνυμης εταιρείας. Το κύριο γνώρισμα των εταιρειών αυτών είναι το μικρό κεφάλαιο που χρειάζεται για τη σύστασή τους και η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων τους μέχρι το ύψος του κατατεθειμένου εταιρικού κεφαλαίου, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις ανώνυμες εταιρείες, σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρείες.

Η διαδικασία σύστασης μιας εταιρίας ΕΠΕ ακολουθεί τα εξής στάδια:

- Σύνταξη σχεδίου καταστατικού
- Προέγκριση Επωνυμίας
- Δικηγορικός Σύλλογος
- Συμβολαιογράφος
- Επιμελητήριο
- ΔΟΥ έδρας
- Δ.Ο.Υ. (οποιαδήποτε)
- Ταμείο νομικών και ταμείο πρόνοιας δικηγόρων
- Πρωτοδικείο
- Εθνικό Τυπογραφείο
- Επιμελητήριο
- ΔΟΥ Έδρας

2.1.2 Σύνταξη σχεδίου καταστατικού

Οι διαδικασίες σύστασης μίας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ξεκινούν από τη σύνταξη του Σχεδίου του Καταστατικού της εταιρείας. Το καταστατικό αποτελεί το νομικό έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας αλλά επίσης προδιαγράφει και όλα τα βασικά θέματα που αφορούν στις σχέσεις των μετόχων, στη διοίκηση της εταιρείας, σε θέματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της αλλά και τη διάλυσή της.

2.1.3 Προέγκριση Επωνυμίας

Εφόσον έχει επιλεγθεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρείας, και εφόσον γνωρίζετε το σκοπό και τον τύπο της, είναι σκόπιμο να επισκεφτείτε το οικείο επιμελητήριο για να βεβαιωθείτε ότι η συγκεκριμένη επωνυμία και διακριτικός τίτλος δεν έχει ήδη δοθεί σε κάποια άλλη Ε.Π.Ε. και είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του νόμου (άρθρο 6, Ν. 3190/1955). Κατά την επίσκεψή σας αυτή στο Επιμελητήριο, πρέπει να καταθέσετε συμπληρωμένη μία αίτηση και ένα παράβολο των 5 ευρώ.

Εάν η επιλεγμένη επωνυμία και διακριτικός τίτλος είναι αποδεκτός, θα σας δοθεί βεβαίωση ένας αύξων αριθμός κράτησης της επωνυμίας ο οποίος ισχύει για 2 μήνες. Στην περίπτωση όπου η επωνυμία που επιλέξατε έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, θα πρέπει να επιλέξετε νέα επωνυμία και να προσαρμόσετε το Σχέδιο Καταστατικού. (Το στάδιο αυτό της Προέγκρισης Επωνυμίας, δεν είναι υποχρεωτικό αλλά είναι χρήσιμο να γίνει πριν τη σύνταξη και υπογραφή του καταστατικού, για να βεβαιωθείτε ότι η επωνυμία που επιλέξατε είναι δεκτή και να μην χρειαστεί να κάνετε αλλαγές στο καταστατικό.)

2.1.4 Δικηγορικός Σύλλογος

Στη συνέχεια, και πριν προχωρήσετε στην υπογραφή του καταστατικού ενώπιον συμβολαιογράφου, πρέπει να καταβάλετε στο Δικηγορικό Σύλλογο

γραμμάτιο προείσπραξης για τον συμπράττοντα δικηγόρο ο οποίος θα παρίσταται στην υπογραφή του καταστατικού.

Το άρθρο 37 παρ. 1 του Ν. 2915/2001 καθορίζει τα ποσά σε ευρώ για τα οποία είναι υποχρεωτική η παράσταση δικηγόρου για σύνταξη εγγράφων ενώπιον συμβολαιογράφου (άρθρο 42 παρ.1 του Κώδικα Δικηγόρων) εφόσον το αντικείμενο της συμβάσεως είναι τουλάχιστον αξίας 29.347,0286 ευρώ για τις περιφέρειες των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιά, και σε 11.738,8114 ευρώ για τις περιφέρειες των λοιπών Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας.

2.1.5 Συμβολαιογράφος

Το επόμενο βήμα είναι η υπογραφή του Καταστατικού Συστάσεως της Ε.Π.Ε., ενώπιον συμβολαιογράφου (άρθρο 6 παρ.1 Ν. 3190/1955). Στο συμβολαιογράφο πρέπει να προσκομίσετε το Σχέδιο Καταστατικού, τα ΑΦΜ των μετόχων και τις ταυτότητές τους και το γραμμάτιο προείσπραξης από το Δικηγορικό Σύλλογο.

Το καταστατικό υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη της Ε.Π.Ε. και το δικηγόρο ο οποίος παρίσταται. Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και να υπογράψουν όλοι αυτοπροσώπως ή να αντιπροσωπευθούν με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο από άλλα πρόσωπα (συνιδρυτές ή τρίτους) που θα υπογράψουν αντί για αυτούς. Όταν μεταξύ των συνιδρυτών υπάρχουν και νομικά πρόσωπα, αυτά εξουσιοδοτούν, μέσω των αρμοδίων οργάνων τους, τα κατάλληλα φυσικά πρόσωπα (που βάσει καταστατικών διατάξεων, μπορούν να λάβουν τέτοια εξουσιοδότηση) για να παραστούν ενώπιον του συμβολαιογράφου και να υπογράψουν το καταστατικό. Το ύψος της αμοιβής του συμβολαιογράφου για ένα απλό συμβόλαιο σε 4 αντίγραφα ανέρχεται σε 300 ευρώ συν το 1,3% του εταιρικού κεφαλαίου (ΚΥΑ 32126/10-3-88).

2.1.6 Επιμελητήριο

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.2081/92, το υπογεγραμμένο καταστατικό της συστηνόμενης Ε.Π.Ε. σε δύο αντίγραφα προσκομίζεται στο οικείο επιμελητήριο, μαζί με τη τον αύξοντα αριθμό κράτησης επωνυμίας (αν

έχετε πάρει από το επιμελητήριο τέτοιον αριθμό), δύο χαρτόσημα των 0,50 ευρώ και μία αίτηση.

Το επιμελητήριο, εφόσον ελέγξει την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο, θεωρεί το καταστατικό για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της Επωνυμίας και Διακριτικού τίτλου.

2.1.7 ΔΟΥ Έδρας

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υπογραφή του καταστατικού, πρέπει να καταβάλετε στην ΔΟΥ έδρας το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου (ΦΣΚ), ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρα 17-31, Ν.1676/86). Επίσης, θα πληρώσετε παράβολο δημοσίου και ΤΑΠΕΤ, το κόστος των οποίων ανέρχεται περίπου σε 350,00 ευρώ. Το παράβολο αυτό αφορά τη μετέπειτα δημοσίευση της ανακοίνωσης της εταιρείας από το Εθνικό Τυπογραφείο.

Για την καταβολή του ΦΣΚ πρέπει να προσκομίσετε δύο αντίγραφα του καταστατικού (εκ των οποίων το ένα είναι αυτό που έχει θεωρηθεί από το επιμελητήριο), επιταγή με το προδιαγραφμένο ποσό, δήλωση ΦΣΚ εις διπλούν. Θα θεωρηθεί το καταστατικό σας και θα σας επιστραφεί επίσης το διπλότυπο καταβολής και το ένα από τα δύο αντίγραφα της δήλωσης ΦΣΚ.

2.1.8 Ταμείο νομικών και ταμείο πρόνοιας δικηγόρων

Στη συνέχεια πρέπει να θεωρήσετε το καταστατικό στο Ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων όπου καταβάλλονται ποσά 0,5% και 1% επί του εταιρικού κεφαλαίου αντίστοιχα.

2.1.9 Πρωτοδικείο

Μέσα σε ένα μήνα από την υπογραφή του καταστατικού της εταιρείας πρέπει να το καταθέσετε στο Πρωτοδικείο έδρας για την έγκριση της σύστασής της.

Στο Πρωτοδικείο πρέπει να κατατεθούν:

- Δύο αντίγραφα του καταστατικού θεωρημένα από την αρμόδια ΔΟΥ για την καταβολή του ΦΣΚ και το οικείο επιμελητήριο για την επωνυμία,
- Παράβολο και ΤΑΠΕΤ,
- Περίληψη καταστατικού και
- Αίτηση

Στη συνέχεια, εκδίδεται η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η σύσταση της εταιρείας και καταχωρείται στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης.

2.1.10 Εθνικό Τυπογραφείο

Η αρμόδια αρχή που εκδίδει την απόφαση έγκρισης της σύστασης της εταιρείας, αποστέλλει στο Εθνικό Τυπογραφείο ανακοίνωση περί της συστάσεως της εταιρείας προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2.1.11 Επιμελητήριο

Εντός δύο μηνών από τη σύσταση της εταιρείας πρέπει να εγγραφεί η εταιρεία στο οικείο επιμελητήριο. Για την εγγραφή Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης είναι απαραίτητα τα παρακάτω δικαιολογητικά εγγραφής:

- Άιτηση - δήλωση σε έντυπο, που χορηγείται από το επιμελητήριο, υπογεγραμμένη από τον ή τους Διαχειριστές της επιχείρησης.
- Καταστατικό συμβόλαιο σύστασης ΕΠΕ όπως θα έχει θεωρηθεί για την καταχώρηση του στο Πρωτοδικείο (σε φωτοτυπία).

- Φ.Ε.Κ (Φύλλο Εφημερίδος Κυβέρνησης), που δημοσιεύεται η ανακοίνωση κάθε περίληψης του καταστατικού της ΕΠΕ ή (αν δεν έχει κυκλοφορήσει το ΦΕΚ) απόδειξη του Εθνικού Τυπογραφείου, στην οποία να αναγράφεται ο αριθμός και η ημερομηνία του ΦΕΚ, στο οποίο θα δημοσιευθεί η περίληψη του συνυποβαλλόμενου καταστατικού.
- Αστυνομική ταυτότητα ή διαβατήριο Ε.Ο.Κ. ή άδειες παραμονής και εργασίας (προκειμένου για αλλοδαπούς από χώρες εκτός Ε.Ο.Κ.), όλων των νομίμων εκπροσώπων της ΕΠΕ (σε φωτοτυπία).
- Φωτοτυπία της ειδικής άδειας που απαιτείται για ορισμένες δραστηριότητες.

2.2.1 ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΠΕ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΥΟ

Εντός μηνός από την ημερομηνία που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή (Πρωτοδικείο) η απόφαση σύστασης της εταιρείας πρέπει να γίνει έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Για την έναρξη εργασιών πρέπει να προσκομισθούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ τα εξής δικαιολογητικά:

1. Έντυπο έναρξης δραστηριότητας Μ3
2. Καταστατικό θεωρημένο από το Πρωτοδικείο
3. βεβαίωση εγγραφής σε επιμελητήριο
4. Εγγραφή μελών σε ασφαλιστικό φορέα (Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε. κλπ) αν είναι απόδειξη είσπραξης χρειάζεται φωτοαντίγραφο της πρώτης σελίδας του βιβλίου Τ.Ε.Β.Ε. ή Τ.Α.Ε.
5. Μισθωτήριο θεωρημένο από την Δ.Ο.Υ. του ιδιοκτήτη ή αν έχουμε δωρεάν παραχώρηση κάποιου χώρου από κάποιον άλλον (πατέρας, μητέρα κλπ) τότε πρέπει να προσκομισθεί:
  - Συμβόλαιο ιδιοκτησίας

- Υπεύθυνη δήλωση θεωρημένη από την αστυνομία για δωρεάν παραχώρηση εκείνου ο οποίος παραχωρεί τον χώρο

Αν ο χώρος είναι ιδιόκτητος, τότε πρέπει να προσκομισθεί:

- Συμβόλαιο ιδιοκτησίας
  - Υπεύθυνη δήλωση ότι θα χρησιμοποιήσει τον ιδιόκτητο χώρο σαν επαγγελματική έδρα της επιχείρησής του.
6. Χαρτόσημο έναρξης (το πληρώνει ο διαχειριστής του νομικού προσώπου στη Δ.Ο.Υ.)
  7. Διπλότυπο είσπραξης υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ.
  8. Υπεύθυνη δήλωση ότι εντός μηνός της ενάρξεως θα προσκομισθεί το Φ.Ε.Κ. της δημοσίευσης
  9. Εξουσιοδότηση (εφόσον την έναρξη κάνει κάποιος τρίτος εκτός των διαχειριστών).

2.2.2 Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων Ε.Π.Ε.

Για την πρώτη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων από ΕΠΕ προσκομίζονται στην αρμόδια ΔΟΥ.

1. Φορολογική ενημερότητα από τα μέλη
2. Υπεύθυνη δήλωση ότι τα μέλη δεν ήταν επιτηδευματίες ή εάν είναι, βεβαίωση από τα τμήματα Κώδικα- ΦΠΑ- Έσοδα ότι δεν υπάρχουν οφειλές
3. Απαιτείται η παρουσία τουλάχιστον ενός Διαχειριστή
4. Σημείωμα θεώρησης (έντυπο TAXIS B1) σε 1 αντίτυπο για κάθε εγκατάσταση

2.2.3 Περιεχόμενο της εταιρικής συμβάσεως

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Ν. 3190/55, το συστατικό της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης έγγραφο, δηλαδή, το

καταστατικό αυτής, το οποίο συντάσσεται ενώπιον συμβολαιογράφου, πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

Α) Το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, την κατοικία και την ιθαγένεια των εταίρων- ιδρυτών της ΕΠΕ. Και έτσι ο νόμος περιορίζεται να αναφέρει τα παραπάνω μόνο στοιχεία των εταίρων, σκόπιμο είναι να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητας εκάστου. Από το γεγονός ότι ο νόμος απαιτεί την αναγραφή της ιθαγένειας των εταίρων, συνάγεται ευθέως, πως επιτρέπεται η συμμετοχή αλλοδαπών ή μόνο αλλοδαπών στην ίδρυση της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Εάν κάποιος από τους ιδρυτές δεν έχει επάγγελμα – και αυτό συνήθως συμβαίνει με τις γυναίκες- αναγράφεται παραπλεύρως στο όνομα του «άνευ επαγγέλματος» ή «νοικοκυρά».

Β) Την εταιρική επωνυμία. Σχετικά με τον τρόπο σχηματισμού αυτής και άλλες λεπτομέρειες.

Γ) Την έδρα της εταιρείας, που κατά το νόμο πρέπει να ορίζεται ένας δήμος της Ελληνικής Επικράτειας. Να προστεθεί ότι είναι απαραίτητη η αναγραφή της διεύθυνσεως (οδός, αριθμός, συνοικία, ταχυδρομικός κώδικας), στην οποία θα εγκατασταθούν τα γραφεία της έδρας. Τούτο είναι απαραίτητο για τον προσδιορισμό της ΔΟΥ, στην οποία θα καταβληθεί το καταστατικό της εταιρείας για θεώρηση.

Η μεταφορά της έδρας από ένα δήμο σε άλλο δήμο αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού. Συνεπώς, γι' αυτήν απαιτείται απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων και σύνταξη τροποποιητικού του καταστατικού της εταιρείας εγγράφου ενώπιον συμβολαιογράφου. Η μεταφορά των γραφείων της έδρας της εταιρείας εντός ορίων του αυτού δήμου δεν αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού, αλλά απλώς αναγγέλλεται στην αρμόδια ΔΟΥ (με δήλωση μεταβολής, άρθρο 29 παρ. 1 β' Ν.1642/86).

Δ) Την αρμοδιότητα της εταιρείας ως περιορισμένης ευθύνης. Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι στην επωνυμία της εταιρείας πρέπει να περιέχονται ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης». Αν δεν περιέχονται οι λέξεις αυτές στην επωνυμία, η εταιρεία πάσχει και κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση.

Ε) Το κεφάλαιο της εταιρείας. Επίσης, με την μερίδα συμμετοχής και τα τυχόν περισσότερα εταιρικά μερίδια εκάστου εταίρου. Και, ακόμα, βεβαίωση

των ιδρυτών περί καταβολής του κεφαλαίου- η βεβαίωση αυτή περιλαμβάνεται στο συστατικό της εταιρείας συμβολαιογραφικό έγγραφο.

ΣΤ) Το αντικείμενο των εισφορών σε είδος, την αποτίμηση αυτών, το όνομα του εισφέροντος εταίρου και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος. Όλα αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται σε έκθεση εκτιμήσεως της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20, που πρέπει να περιληφθεί ολόκληρη στο καταστατικό της εταιρείας με μνεία και του φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, στο οποίο έχει προηγουμένως δημοσιευθεί.

Ζ) Τη διάρκεια της εταιρείας. Επειδή ο νόμος απαιτεί ρητά την αναγραφή στο καταστατικό της διάρκειας της εταιρείας, πρέπει να θεωρήσουμε ότι η ΕΠΕ δεν επιτρέπεται να είναι αόριστης διάρκειας. Πριν εκπνεύσει η αναγραφόμενη στο καταστατικό διάρκεια, μπορεί να παραταθεί αυτήν κατόπιν αποφάσεως της συνελεύσεως των εταίρων και τροποποιήσεως του σχετικού άρθρου του καταστατικού.

2.3 ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ Ε.Π.Ε.

2.3.1 Θεώρηση βιβλίων

Μετά την θεώρηση της εταιρικής συμβάσεως (καταστατικού) της Ε.Π.Ε. από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., το Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων, γίνεται η καταχώρηση της στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Το πρωτοδικείο χορηγεί στην εταιρεία ένα ή περισσότερα θεωρημένα αντίγραφα του καταστατικού, τα οποία η εταιρεία τα χρησιμοποιεί, όπου και ζητηθούν.

Ένα από αυτά τα θεωρημένα από το πρωτοδικείο αντίγραφα του καταστατικού προσκομίζονται στην Δ.Ο.Υ. για να γίνει η εγγραφή της εταιρείας στο φορολογικό μητρώο αυτής. Ταυτόχρονα ακόμα η εταιρεία υποβάλλει και δήλωση ενάρξεως επιτηδεύματος συμπληρώνοντας το κατάλληλο έγγραφο (άρθρο 29 παρ. 1 του Ν. 1642/86). Η Δ.Ο.Υ. χορηγεί στην εταιρεία αριθμό φορολογικού μητρώου και προχωρεί στην θεώρηση βιβλίων και στοιχείων αυτής. Για την θεώρηση των βιβλίων της εταιρείας χρειάζεται να κατατεθούν στην Δ.Ο.Υ.:

Α) Αντίγραφο του καταστατικού θεωρημένο από το πρωτοδικείο

Β) Το τριπλότυπο του Τ.Α.Π.Ε.Τ. που αποδεικνύει ότι κατατέθηκε στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η ανακοίνωση περί συστάσεως της εταιρείας.

Γ) Μισθωτήριο συμβόλαιο του οικήματος που μισθώνει η εταιρεία για γραφή της έδρας αυτής. Εάν το οίκημα είναι ιδιοκτησία της εταιρείας, σχετική υπεύθυνη δήλωση.

Δ) Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 ότι θα προσκομισθεί, μόλις κυκλοφορήσει, το Φ.Ε.Κ. με την ανακοίνωση συστάσεως της εταιρείας.

Ε) Δήλωση ενάρξεως, σε έντυπο της Δ.Ο.Υ. που προβλέπει το άρθρο 29 παρ.1 του Ν 1642/86

Στ) χαρτόσημο ενάρξεως δραστηριότητας (άρθρο 19 παρ. 6 του Ν 1882/90, όπως αναπροσαρμόστηκε με παρ. 3 άρθρο 18 του Ν. 2459/97) ύψους 220€ για την εταιρεία και επιπλέον ξεχωριστό ποσό για κάθε εταίρο, κατά τις διακρίσεις της προαναφερόμενης διατάξεως. Εάν η Ε.Π.Ε. γίνεται κατόπιν μετατροπής ή συγχωνεύσεως βάσει του Ν.Δ. 1297/72 ή του νόμου

2166/93, υπάρχει απαλλαγή από το εν λόγω χαρτόσημο (άρθρο 34 παρ. 4 του Ν 1844/90).

Ζ) Πιστοποιητικό εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο (άρθρο 7 του Ν. 2081/92).

2.3.2 Τηρούμενα βιβλία από την Ε.Π.Ε.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης έχει υποχρέωση να τηρεί βιβλία της Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.. Τα βιβλία αυτά είναι βασικά τα εξής:

1. Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών. Στο βιβλίο αυτό κατ' αρχήν καταχωρείται η απογραφή ενάρξεως και κατόπιν, στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσεως, καταχωρείται η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσης. Ο ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσεως και πίνακα διανομής κερδών. Τα πρόσωπα που έχουν οριστεί για να υπογράψουν τον ισολογισμό (ένας ή περισσότεροι διαχειριστές και ο διευθυντής λογιστηρίου) υπογράφουν και στο βιβλίο απογραφών- ισολογισμών.
2. Συγκεντρωτικό ημερολόγιο, στο οποίο καταχωρούνται, στο τέλος κάθε μήνα, συγκεντρωτικά, όλες οι λογιστικές εγγραφές, όπως προέρχονται από τα αναλυτικά ημερολόγια (ταμείου, αγορών, πωλήσεων, διαφόρων πράξεων κλπ).
3. Γενικό καθολικό, στους λογαριασμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.
4. Αναλυτικά καθολικά, που τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναλύεται σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς.

Βιβλίο γραμματίων εισπρακτέων και βιβλίο γραμματίων πληρωτέων, στα οποία καταχωρούνται ένα προς ένα τα γραμμάτια εισπρακτέα και τα γραμμάτια πληρωτέα αντίστοιχα. Τα βιβλία αυτά έχουν ειδική γραμμογράφηση (ονοματεπώνυμο εκδότη, ποσό, χρονολογία λήξεως, χρονολογία πληρωμής κλπ) και αντικαθιστούν τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των

5. πρωτοβάθμιων λογαριασμών ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ και ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ.
6. Αναλυτικά ημερολόγια. Όταν οι λογιστικές εγγραφές μιας επιχειρήσεως είναι λίγες αυτή μπορεί να αρκασθεί σε ένα ημερολόγιο. Όταν, όμως, το πλήθος αυτών είναι μεγάλο, αναγκάζεται εκ των πραγμάτων να χρησιμοποιήσει αναλυτικά ημερολόγια, σε καθένα από τα οποία καταχωρεί μια κατηγορία ομοειδών πράξεων. Έτσι, στο αναλυτικό ημερολόγιο ταμείου, καταχωρεί τις πράξεις που γίνονται μετρητοίς και στο αναλυτικό ημερολόγιο διαφόρων πράξεων, όλες τις άλλες πράξεις που γίνονται συμψηφιστικώς. Ιδιαίτερα αναλυτικά ημερολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις αγορές για τις πωλήσεις και διάφορες άλλες κατηγορίες οικονομικών πράξεων της επιχειρήσεως που παρουσιάζουν μεγάλη συχνότητα. Τέλος, ιδιαίτερο αναλυτικό ημερολόγιο χρησιμοποιείται για τις πράξεις του ισολογισμού, στο οποίο γίνονται οι εγγραφές κλεισίματος κάθε χρήσεως στο τέλος αυτής. Έτσι, απελευθερώνονται τα λοιπά βιβλία για την χωρίς καθυστερήσεις καταχώρηση σ' αυτά των εγγράφων της επόμενης χρήσεως. Τα δεδομένα των αναλυτικών ημερολογίων μεταφέρονται κάθε μήνα στο συγκεντρωτικό ημερολόγιο.
7. Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων των συνελεύσεων.
8. Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων διαχειριστών
9. Βιβλίο εταίρων, στο οποίο καταχωρούνται τα ονόματα των εταίρων, η ιθαγένεια, η διεύθυνση κατοικίας αυτών, οι εισφορές τους καθώς και οι επερχόμενες μεταβολές στα πρόσωπα των εταίρων

Τα λογιστικά βιβλία που σημειώνονται παραπάνω, είναι τα γνωστά κατάστιχα των κλασικών συστημάτων. Τα σύγχρονα λογιστικά συστήματα σε κινητά φύλλα και τα μηχανογραφικά τέτοια χρησιμοποιούν διαφοροποιημένα βιβλία και στοιχεία. Επίσης, η συνεχώς εξαπλούμενη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών έχει επιφέρει πραγματική επανάσταση στον τρόπο τηρήσεως της λογιστικής. Οποιοδήποτε όμως, λογιστικό σύστημα κι αν

εφαρμόζεται, τα βασικά στοιχεία των παραπάνω αναφερομένων βιβλίων πρέπει να προκύπτουν εύκολα, όπως αναφέρει και η σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών (εγκ. 40/77) Θεώρηση βιβλίων. Όλα τα παραπάνω βιβλία, εκτός των αναλυτικών καθολικών, πρέπει να είναι θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Ειδικά, τη θεώρηση των βιβλίων πρακτικών διαχειρίσεως, συνελεύσεων και εταίρων προβλέπει και το άρθρο 25 του Ν. 3190/55.

2.3.3 Λογιστικές εγγραφές συστάσεως Ε.Π.Ε.

Κατά τη σύσταση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης θα γίνουν οι παρακάτω λογιστικές εγγραφές οι οποίες δεν διαφέρουν από τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές των προσωπικών εταιρειών. Συνεπώς μετά την θεώρηση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., οι πρώτες εγγραφές που αναγράφονται στα βιβλία της Ε.Π.Ε., είναι οι εγγραφές που αφορούν την κάλυψη καθώς και την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.

Αποδεικτικό στοιχείο για τις αναφερόμενες εγγραφές, αποτελεί καταστατικό και πιο συγκεκριμένα τα άρθρα τα οποία αναφέρονται στην κάλυψη και καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου. Σε περίπτωση κατά την οποία, μέρος του εταιρικού κεφαλαίου πραγματοποιηθεί με εισφορά σε είδος, η αποτίμηση της αξίας του γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/1920. (Χρήστος Νεγκάκης, έκδοση 2006).

Παράδειγμα:

Ιδρύεται Ε.Π.Ε. αποτελούμενη από δύο εταίρους τους Α' και Β' με ποσοστά συμμετοχής 60% και 40% αντίστοιχα. Το εταιρικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 20.000 €.

Ζητείται να γίνουν οι ημερολογιακές εγγραφές.

Με βάση το άρθρο...του καταστατικού της Ε.Π.Ε. που αφορά την κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου, ο λογιστής της εταιρείας προβαίνει στις ακόλουθες εγγραφές:

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ			
	Μερικά Σύνολα	Χρέωση	Πίστωση
33. Χρεώστες διάφοροι		20.000	
33.03 Λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου			
33.03.00 Εταίρος Α'	12.000		
33.03.01 Εταίρος Β'	8.000		
40 Κεφάλαιο			20.000
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο			
40.06.00 Εταιρικό κεφάλαιο κοινών εταιρικών μεριδίων	20.000		
<i>Κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου</i>			
38 Χρηματικά Διαθέσιμα		20.000	
38.03 Καταθέσεις όψεως			
38.03.01 Καταθέσεις όψεως Τράπεζα Χ			
33. Χρεώστες διάφοροι			20.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04.00 Εταίρος Α'	12.000		
33.04.01 Εταίρος Β'	8.000		
<i>Καταβολή μετρητών για κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου</i>			

Ακολουθεί η απογραφή και ο ισολογισμός και ύστερα η παρακάτω εγγραφή:

16 Ανώματες Ακιν κ' έξοδα πολ. Απόσβεσης		1100	
16.10 Έξοφα ίδρυσης κ 1ης εγκατάστασης			
16.10.00 Έξοφα ίδρυσης κ 1ης εγκατάστασης Bershka ΕΠΕ			
38 Χρηματικά Διαθέσιμα			1100
38.00 Ταμείο			
<i>Για τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης</i>			

Κεφάλαιο 3^ο- Εγγραφές Ιδρύσεως και κινήσεως τριών μηνών

3.1. Γεγονότα και ενέργειες της Bershka Ε.Π.Ε. το μήνα Ιανουάριο

Παρακάτω εμφανίζονται οι εγγραφές του τριμήνου για την εταιρεία Bershka Ε.Π.Ε. και αντίστοιχα οι μισθοδοτικές καταστάσεις, τα καθολικά και τα ισοζύγια κάθε μήνα.

3.1.1. Γεγονότα Ιανουαρίου

01/01/08 Ο Κασσιούμης Άγγελος και ο Γιώτης Χρήστος ιδρύουν εταιρεία νομικής μορφής Ε.Π.Ε.. Κεφάλαιο= 20.000€, Δ.Ο.Υ., Φόρος Συγκεντρώσεως Κεφαλαίου= 200€, ΤΑ.ΠΕ.Τ.= 250€, Επιμελητήριο= 150 €, Πρωτοδικείο= 300€, Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων= 200€.

02/01/08 Με Τ.Δ.Α Νο3 αγοράζει έντυπα γραφικής ύλης με Φ.Π.Α., σύνολο 23,60 €. Πληρώνει Δ.Ε.Η., έξοδα συνδέσεως 45,00 € και πλέον ΦΠΑ 19%. Επίσης πληρώνει εγγύηση ρεύματος 300 €, εγγύηση ΟΤΕ 30€. Αγοράζει δύο τηλεφωνικές συσκευές σύνολο 80 € πλέον 19% ΦΠΑ με ΤΔΑ Νο4.

04/01/08 Αγοράζει από την Εισαγωγική ΟΕ Η/Υ αξίας 1500 € με Δ.Α.-Τ Νο 15 πλέον ΦΠΑ 19% και λογισμικό πρόγραμμα 800 € πλέον ΦΠΑ 19% με πίστωση. Επίσης αγοράζει από το Γενικό Εμπόριο ΟΕ 2000 μέτρα ύφασμα προς 5,00 € το μέτρο , πλέον ΦΠΑ 19%, με πίστωση (ΤΔΑ Νο 16).

05/01/08 Αγοράζει από την SATO ΑΕ έπιπλα γραφείου συνολικής αξίας 460 € πλέον ΦΠΑ 87.40 € με ΤΔΑ Νο 1. Εξοφλεί τη SATO με δική της επιταγή μεταχρονολογημένη λήξεως την 30/11/2008.

06/01/08 Η Εισαγωγική ΟΕ ζητάει εξόφληση γιατί οι τιμές που έκανε ήταν μετρητοίς για τα computer. Λαμβάνουμε δάνειο από την

Τράπεζα Εργασίας 2000 €. Πληρώνουμε έξοδα για ειδικό φόρο τραπεζικών εργασιών 100€.

07/01/08 Εξοφλούμε την αξία Η/Υ και λογισμικού προγράμματος από την Εισαγωγική ΟΕ.

10/01/08 Για την αξία των υφασμάτων αποδεχόμαστε γραμμάτια πληρωτέα 3900 € λήξεως 30/06/08, 4000€ λήξεως 31/07/08 και 4000€ λήξεως 15/08/08.

12/01/08 Με το Τ.Π. Νο 17 χρεώνει τόκους με επιτόκιο 14% 499,55 € πλέον ΦΠΑ 19% 94,91€ =594,46 € μετρητοίς.

14/01/08 Πουλάει με Δ.Α. Νο 01 1000 τεμάχια παιδικά ενδύματα προς 10 € το ένα στην εταιρεία MORGAN ΑΕ και λαμβάνει προκαταβολή 4000 € και δύο επιταγές των 1000 € έκαστη λήξεως 10/05/08 και 15/06/08.

16/01/08 Καταβάλλει προκαταβολή στον υπάλληλο 150 €, στον οδηγό 100€ και στις τρεις εργάτριες από 120 € στην κάθε μία.

18/01/08 Αγοράζει από την Κατκαρίδης ΑΕ με Δ.Α.-Τ Νο15 Ι.Χ.Φ ΤΟΥΟΤΑ με ωφέλιμο φορτίο 0,6 τόνων για 4000 € πλέον ΦΠΑ 19%. Εξοφλεί την Κατκαρίδης με μετρητά 2760 € και με τις επιταγές της MORGAN ΑΕ.

20/01/08 Τιμολογεί τα προϊόντα που πούλησε στη MORGAN ΑΕ και λαμβάνει μετρητά 1900€ και δύο επιταγές 2000€ λήξεως 20/07/08 και 25/08/08.

22/01/08 Αγοράζει από την Κατκαρίδης ΑΕ με Δ.Α.-Τ Νο 17 Ι.Χ. επιβατικό ελαφρώς μεταχειρισμένο αξίας 3000€ πλέον ΦΠΑ 19%. Εξοφλεί την Κατκαρίδης Α.Ε. με μετρητά 1000€ και αποδέχεται το

υπόλοιπο με συναλλαγματικές 1570€ και 1000€ λήξεως 30/08/08 και 20/09/08 αντίστοιχα.

24/01/08 Λαμβάνει δάνειο για κεφάλαιο κινήσεως 10.000€ από την Τράπεζα Εργασίας καταβάλλοντας ΕΦΤΕ 300 €.

26/01/08 Αγοράζει από το Γενικό Εμπόριο Ο.Ε με Δ.Α-Τα Νο 12 8000 μέτρα ύφασμα προς 0,50 € το μέτρο πλέον ΦΠΑ 19%. Εξοφλεί με μετρητά 2000€ και δίνει δικές της επιταγές 1760€ και 1000€ λήξεως 20/07/08 και 30/08/08 αντίστοιχα.

29/01/08 Πουλάει στην Εταιρεία Σωτηρακόπουλος Α.Ε. 400 τεμάχια ταγιέρ προς 15€ το ένα πλέον ΦΠΑ 19%, 250 τεμάχια παιδικά ενδύματα προς 10 € το ένα πλέον ΦΠΑ 19 % με ΔΑ-Τα Νο35. Η Σωτηρακόπουλος Α.Ε. εξοφλεί με μετρητά 6.115 € και εκδίδει επιταγές 1500€ και 2500€ λήξεως 20/09/08 και 15/10/08

31/01/08 Ενεργεί εκκαθάριση μισθοδοσίας του προσωπικού της και το εξοφλεί αυθημερόν υπογράφοντας την κατάσταση μισθοδοσίας.

01/01/2008			
33. Χρεώστες διάφοροι			
33.03 Λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		20.000	
33.03.00 Εταίρος Κασιούμης	12.000		
33.03.01 Εταίρος Γιώτης	8.000		
40 Κεφάλαιο			
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο			20.000
Κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου			
01/01/2008			
33. Χρεώστες διάφοροι			
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04.00 Εταίρος Κασιούμης	12.000		
33.04.01 Εταίρος Γιώτης	8.000		
33 Χρεώστες Διάφοροι			
33.03 Εταίροι- λογ/σμος κάλυψης κεφαλαίου			
33.03.00 Εταίρος Κασιούμης	12.000		
33.03.01 Εταίρος Γιώτης	8.000		
Απαίτηση εταιρείας προς εταίρους για καταβολή κεφαλαίου			
01/01/2008			
38 Χρηματικά Διαθέσιμα			
38.03 Καταθέσεις όψεως		20.000	
38.03.01 Καταθέσεις όψεως Τράπεζα Χ			
33. Χρεώστες διάφοροι			
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο			20.000
33.04.00 Εταίρος Α'			
33.04.01 Εταίρος Β'			
Καταβολή μετρητών για κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου			
01/01/2008			
16 Ανώματες Ακιν κ' έξοδα πολ. Απόσβεσης			
16.10 Έξοφα ίδρυσης κ 1ης εγκατάστασης		1.100	
16.10.00 Έξοφα ίδρυσης κ 1ης εγκατάστασης Bershka ΕΠΕ			
38 Χρηματικά Διαθέσιμα			
38.00 Ταμείο			1.100
Έξοδα πρώτης εγκατάστασης			
02/01/2008			
64. Διάφορα έξοδα			
64.07 Έντυπα και γραφική ύλη			
64.07.000 Έντυπα		20	
54. Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη			
54.00 Φ.Π.Α.			
54.00.618 Φ.Π.Α. εξόδων		3,8	
38. Χρηματικά διαθέσιμα			
38.00 Ταμείο			
38.00.000 Ταμείο Bershka Ε.Π.Ε.			23,8
Αγορά γραφικής ύλης με ΤΔΑ Νο3			
Σε μεταφορά		41.124	41.124

Από μεταφορά		41.124	41.124
02/03/2008			
62. Παροχές τρίτων			
62.00 Ηλεκτρικό Ρεύμα (Δ.Ε.Η.)			
62.00.000 ΔΕΗ Bershka Ε.Π.Ε.		45	
54 Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη			
54.00 ΦΠΑ			
54.00.618 Φ.Π.Α. εξόδων		4,05	
38. Χρηματικά Διαθέσιμα			
38.00 Ταμείο			
38.00 Ταμείο Bershka Ε.Π.Ε.			49,05
Πληρώνει έξοδα συνδέσεως ΔΕΗ			
02/01/2008			
18. Συμμετοχές και λοιπές μακρ. Απαιτήσεις			
18.11. Δοσμένες εγγυήσεις		330	
18.11.001 Εγγύηση Δ.Ε.Η.	300		
18.11.001 Εγγύηση Ο.Τ.Ε.	30		
38. Χρηματικά διαθέσιμα			
38.00. Ταμείο			
38.00.000 Ταμείο Bershka Ε.Π.Ε.			330
Πληρώνει εγγυήσεις ΔΕΗ κ ΟΤΕ			
02/01/2008			
14. Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός			
14.08 Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών			
14.08.000 Τηλεφωνικές συσκευές		80	
54. Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη			
54.00 ΦΠΑ			
54.00.118 ΦΠΑ τηλεφωνικών συσκευών		15,2	
38. Χρηματικά διαθέσιμα			
38.00 Ταμείο			
38.00.000 Ταμείο Bershka Ε.Π.Ε.			95,2
Αγορά τηλ. Συσκευών με ΤΔΑ Νο4			
04/01/2008			
14. Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός			
14.03 Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές			
14.03.000 Η/Υ Bershka Ε.Π.Ε		1500	
16. Ανώμ. Ακιν. Και έξοδα πολ. Απόσβεσης			
16.17 Έξοδα αναδιοργάνωσης			
16.17.000 Λογιστικά προγράμματα Η/Υ		800	
54. Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη			
54.00 ΦΠΑ			
54.00.118 ΦΠΑ Η/Υ		437	
50. Προμηθευτές			
50.00. Προμηθευτές εσωτερικού			
50.00.000 Εισαγωγική Ο.Ε			2737
Αγορά Η/Υ και λογ. Προγράμματος Η/Υ με ΤΔΑ Νο15			
Σε μεταφορά		54.335	44.335

